

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Stichting Reggewoon
t.a.v. de heer [REDACTED]
Postbus 325
7440 AH NIJVERDAL

Inlichtingen bij

Dhr. [REDACTED]
Telefoon 038 499 [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
13.07.2021	D2021-07-002132	Z-HZ-WNB-2021-002127	1 van 13	2	16.02.2021	

Onderwerp: Ontheffing Wet Natuurbescherming

Geachte heer [REDACTED],

De heer [REDACTED] van het adviesbureau Eelerwoude heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 16 februari 2021² ontvangen. Op 12 april 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege groot onderhoud aan de woningen Marjoleinlaan 1-39 en 45-91 te Wierden. deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op groot onderhoud aan de woningen Marjoleinlaan 1-39 en 45-91 te Wierden.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 november 2025.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 16 februari 2021, de aanvulling van 12 april 2021 en de volgende bijbehorende stukken te weten:
- Eelerwoude, 20 januari 2021. Projectplan Wet Natuurbescherming Groot Onderhoud Woningen Marjoleinlaan, Wierden. Projectnr. 201485
- Eelerwoude, 12 april 2021. Aanvulling. Beantwoording Vragen Ontheffing zaaknummer Z-HZ_WNB-2021-002127
- E-mails van 16 juni 2021 met beantwoording aanvullende vragen.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2021/0049440

³ Op basis van art. 3.8, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.
De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 3.055,00
Totaal leges		€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2021-002127 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Wierden
- Eelerwoude, dhr [REDACTED].

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-06-004631). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (D2021-06-004631).
 - Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (ongeschikt maken / renovatie) houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis:
 - voortplanting 15 mei tot en met 15 augustus
 - paarperiode 15 augustus – 1 oktober
 - winterperiode 1 november tot en met 31 maart

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gewone dwergvleermuis Voortplantingsperiode / Winterperiode /paarperiode												

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

6. U plaatst 8 tijdelijke vleermuiskasten, tenminste drie maanden voordat de verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt. De kasten zijn geschikt voor de gewone dwergvleermuis en worden geplaatst op een geschikte plaats, zoals beschreven in kennisdocument gewone dwergvleermuis pagina 29-31. In het ecologisch logboek (zie voorschrift 12) geeft u aan waar de verblijfplaatsen zijn geplaatst en op welke wijze aan de vereisten voor realisatie is voldaan, met fotobewijs.
7. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn. Het verwijderen van de tijdelijke huismuskasten mag alleen buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis plaatsvinden.
Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden.
8. In het najaar 2021 worden de te renoveren gebouwdelen ongeschikt gemaakt als verblijfplaats voor vleermuizen. U maakt de zomerverblijfplaatsen ongeschikt in de perioden die groen gemarkeerd zijn in voorschrift 5. **In afwijking op voorschrift 5 maakt u de woningen met paarverblijven (Marjoleinlaan 9 en de Marjoleinlaan 23) uitsluitend ongeschikt in de periode 1 oktober – 1 november.** De verblijfplaatsen worden tenminste 5 dagen voor de aanvang van de sloopwerkzaamheden ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken gebeurt door afdichting van toegangsoeningen met exclusion flaps. Daarbij is het noodzakelijk dat alle geschikte invliegopeningen worden voorzien van exclusion flaps en dat de werking regelmatig wordt gecontroleerd. Het ongeschikt maken vindt plaats onder begeleiding van een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen.
9. Minimaal 3 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 °C, wind max 4 Bft en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De renovatiewerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.
10. U realiseert duurzame, permanente vervangende verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. U reconstrueert de oorspronkelijke verblijfplaatsen in de dakruimte door deze met zorg bereikbaar te maken. Het geschikt maken van de woningen gebeurt door een ruimte te creëren tussen de dakpannen en het dakbeschot. Hierbij wordt globaal een ruimte aangehouden van 2 tot 2,5cm tussen de gevelpannen en het dakbeschot. Dit kan door de gevel en nokpannen te laten kieren waardoor de gewone dwergvleermuis weer onder het dakbeschot kan komen. De isolatieplaten moeten ruw zijn en bestendig tegen gebruik door vleermuizen. Als alternatief kan een stevig duurzaam kunststof gaas (maaswijdte 3-10mm) of een afdekking met ruwe (houtwolcement) platen worden gebruikt. In het ecologisch logboek (zie voorschrift 12) geeft u aan waar de permanente verblijfplaatsen zijn geplaatst en op welke wijze aan de vereisten voor realisatie is voldaan, met fotobewijs.

Overige zaken

11. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
12. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A3	Toetsingskader soorten	10
A3.1	Wettelijke regels	10
A3.2	Provinciaal beleid	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	12
B1.5	Onderliggende documenten	12
B1.6	Aanvullende gegevens	13
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C1	Inhoudelijke beoordeling	13
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	14
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C1.5	Wettelijk belang van het project	14
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	15
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	15
D	Slotconclusie	16

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Wierden gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Woningstichting Reggewoon is voornemens groot onderhoud uit te voeren aan 44 woningen, gelegen aan de Marjoleinlaan te Wierden. De woningen zijn gelegen aan de oostkant van het dorp en betreffen de nummers Marjoleinlaan 1-39 en 45-91.

Figuur 1. Ligging te renoveren woningen.

De werkzaamheden bestaan uit het aanbrengen van nieuwe dakplaten en dakpannen, vervangen van kozijnen, na-isoleren van gevels en het isoleren van vloeren. Tevens worden de woningen gasloos gemaakt en voorzien van zonnepanelen. Er worden geen werkzaamheden aan het openbaar groen of de tuinen uitgevoerd.

De start van de werkzaamheden staan gepland voor het begin van de winter in januari 2022. De werkzaamheden kennen vervolgens een doorlooptijd tot juni 2022. In verband met onzekerheden in de planning is voor een langere periode ontheffing aangevraagd.

B1.2 Doel van het project

De ontwikkeling wordt uitgevoerd om het wooncomfort van de bewoners te vergroten, en de milieubelasting van de woningen te verkleinen. Verbetering van de isolatie van het object in combinatie met zonnepanelen zal leiden tot een aanzienlijke vermindering van het energieverbruik en daarmee de CO₂ uitstoot verminderen. Door de renovatiewerkzaamheden wordt ook het interne leefklimaat verbeterd doordat overlast van vocht en tocht wordt verminderd. Daarnaast wordt met het verwijderen van het asbest invulling gegeven aan de verplichting om voor 2024 alle asbesthoudende materialen uit woningen te verwijderen.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹².

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 16 februari 2021 tot en met 1 november 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Best Vision 12 november 2020. Asbestinventarisatie complex 10144, Wierden. Projectnr. 19BV20373
- Eelerwoude, 20 januari 2021. Projectplan Wet Natuurbescherming Groot Onderhoud Woningen Marjoleinlaan, Wierden. Projectnr. 201485
- Eelerwoude, Nader onderzoek Wet natuurbescherming Acacialaan & Marjoleinlaan Reggewoon, Wierden. Projectnr. 10533
- Eelerwoude, 12 april 2021. Aanvulling. Beantwoording Vragen Ontheffing zaaknummer Z-HZ_WNB-2021-002127
- E-mails van 16 juni 2021 met beantwoording aanvullende vragen.
- Machtiging.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 16 februari 2021 ontvangen. Op 16 maart 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 12 april 2021¹³ ontvangen. Per e-mail is op 16 juni 2021 een toelichting ontvangen op een aanvullende vraag.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Projectplan Wet Natuurbescherming'¹⁴ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Er is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van gebouwbewonende soorten.
- Er is onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluwen volgens de onderzoeksmethoden zoals deze in de kennisdocumenten zijn vastgelegd.
- Er is nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen volgens het Vleermuisprotocol 2017. In afwijken van het vleermuisprotocol is één bezoek op een later tijdstip dan direct na zonsondergang uitgevoerd. Dit betrof echter een bezoek in het paarseizoen. Door de zwoele temperaturen werd die nacht de hele nacht gebalst zodat geen afbreuk is gedaan aan de kwaliteit van het onderzoek.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is uitgevoerd om de aan- en afwezigheid van verblijfplaatsen te kunnen bepalen.

¹² Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹³ EDO-kenmerk 2021/0100438

¹⁴ Hoofdstuk 3. pagina 8 tot en met 10

Binnen het plangebied zijn vier verblijfplaatsen vastgesteld van de gewone dwergvleermuis. Twee van de verblijfplaatsen hebben een functie als zomerverblijfplaats, twee verblijfplaatsen hebben een functie als paarverblijfplaats. De verblijfplaatsen met een functie als zomerverblijfplaats bevinden zich in de gebouwen aan de Marjoleinlaan 45 en 61. De twee verblijfplaatsen met een paar/balts functie bevinden zich op de kopse kanten van de Marjoleinlaan 9 en de Marjoleinlaan 23. De dieren kunnen hier via de nokpan onder het dakbeschot komen. Alle verblijven zijn voor één tot enkele individuen. Het is niet uitgesloten dat dergelijk verblijven ook in (zachte) winters worden gebruikt.

De verblijfplaatsen zijn uitsluitend gelegen in het dak. De spouw is niet vanuit de ruimte onder het dak te bereiken maar afgesloten. Er bevinden zich geen open stootvoegen in de muren.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan 2 zomerverblijven en 2 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis (tijdelijk) verloren.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁵, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werken (of ongeschikt maken) buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare voortplantingsperiode is van half mei tot half augustus. De overwinteringsperiode is van november tot en met maart.
- Omdat deels in de winterperiode zal worden gewerkt, worden de verblijfplaatsen voorafgaand aan de winterperiode ongeschikt gemaakt. U geeft echter aan dat dit zal gebeuren voor de zomerverblijfplaatsen. **Opmerking:** in aanvulling schrijven wij ook voor dat het nodig is de paarverblijven ongeschikt te maken. Ook deze verblijven kunnen in de winter worden gebruikt. U biedt voor de paarverblijven geen tijdelijke alternatieven. Dat betekent dat deze zowel voor, tijdens als na de werkzaamheden toegankelijk moeten blijven in de baltstijd. Hierdoor is het nodig de nodig de paarverblijven net na het paarseizoen en net voor het winterseizoen ongeschikt te maken, anders kunnen de verblijven een seizoen niet worden gebruikt. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd door het dak dicht te zetten en een exclusion flap te gebruiken waardoor het dier het dak wel uit kan, maar niet terug kan keren. Het is noodzakelijk deze exclusion flaps regelmatig te controleren.
- **Opmerking.** U geeft niet aan dat voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gecontroleerd of de gewone dwergvleermuis de panden daadwerkelijk heeft verlaten. In aanvulling nemen wij een voorschrift op waarin wordt gevraagd om na drie nachten met voor vleermuizen geschikte vliegomstandigheden te controleren of de gewone dwergvleermuis daadwerkelijk de verblijfplaatsen hebben verlaten. Als met zekerheid geen in de panden verblijvende vleermuizen meer aanwezig zijn, kunnen de openingen ook met purschuim of rugvulling worden dichtgezet.
- U plaatst 8 tijdelijke platte vleermuiskasten (model A volgens kennisdocument), deze worden in mei-juni 2021 geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving. Daarbij volgt u de aanbevelingen uit het kennisdocument. Hiermee wordt de functie als zomerverblijf gemitigeerd. U geeft aan dat het aanbieden van meer kasten niet noodzakelijk geacht wordt geacht omdat de paar/balts verblijven voor de soort weer toegankelijk zijn als de dieren hier gebruik van gaan maken. **Opmerking.** Wij kunnen deze conclusie onderschrijven mits het ongeschikt maken van de bestaande paarverblijven ook na het paar/baltsseizoen 2021 plaatsvindt.
- Na de werkzaamheden, reconstrueert u de oorspronkelijke verblijfplaatsen in de dakruimte door deze met zorg bereikbaar te maken. Het geschikt maken van de woningen gebeurt door een ruimte te creëren tussen de dakpannen en het dakbeschot, zoals ook in de huidige situatie het geval is. Hierbij wordt globaal een ruimte aangehouden van 2 tot 2,5cm tussen de gevelpannen en het dakbeschot. Dit kan door de gevel en nokpannen te laten kieren waardoor de gewone dwergvleermuis weer onder het dakbeschot kan komen. **Opmerking.** Dit is een methode die geschikt is om verblijfplaatsen in het dak terug te brengen. Het is wel noodzakelijk dit goed uit te werken. Daarom wordt gevraagd om in het logboek inzichtelijk te maken hoe dit is gerealiseerd. Daarnaast is een aandachtspunt de afwerking van de dakisolatie. Dit moet bestaan uit een ruw materiaal dat bestand is tegen de nageltjes van vleermuizen. Anders is het noodzakelijk de isolatie af te dekken.

¹⁵ Hoofdstuk 11 pagina 19 tot en met 21

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het gehele land aangetroffen. Volgens de aanvraag is de huidige trend in aantallen en verspreiding stabiel en heeft de soort een gunstige staat van instandhouding. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is echter in 2019 beoordeeld als 'onbekend'¹⁶. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft te maken met de grote hoeveelheid aan verduurzamings- en onderhoudsprojecten die tegenwoordig uitgevoerd worden. De verwachting is dat hierbij veel verblijfplaatsen en waarschijnlijk ook vleermuizen verloren gaan. Het project heeft geen negatief effect op de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Door de genomen maatregelen komt de functionaliteit van de leefomgeving van gewone dwergvleermuis niet in het geding.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het groot onderhoud van de woningen aan de Marjoleinstraat te Wierden leiden tot het beschadigen en vernielen van rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van het verbodsartikel genoemd in artikel 3.5 lid 4 uit de Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen / alternatieven afdoende zijn overwogen. Het project is locatiegebonden omdat het gaat om de renovatie van bestaande woningen. De huidige alternatieve inrichting is optimaal voor de gewone dwergvleermuis. Er wordt gekozen voor het opnieuw geschikt maken van de huidige verblijfplaatsen. De werkwijze en planning zijn optimaal afgestemd op het seizoen ritme van de gewone dwergvleermuis.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

In de woningen is volgens het bijgeleverde rapport asbest aanwezig. Door het asbest te saneren worden gezondheidsrisico's verkleind. Door de renovatie wordt de isolatie en het binnenmilieu van de woningen verbeterd. Door het groot onderhoud en de verduurzaming zullen de woningen technisch in betere staat verkeren en beter geïsoleerd zijn. Door isolatie van woningen en het verbeteren van de ventilatie worden aan de ene kant de energielasten sterk verlaagd (voor het milieu wezenlijk gunstige effecten) en wordt verder het comfort en het binnenmilieu verbeterd. Hiermee worden gezondheidsklachten door vocht in de woning voorkomen. Door de woningen vocht- en tochtvrij te maken, is er meer comfort voor de bewoner (volksgezondheid).

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹⁶ Wageningen UR. Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019

¹⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen en te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.